

25. konference Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě 2023
Praha, 27.-28.11.2023

FOTOGRAFICKÉ OBRAZY Z LABRADORU

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH NÁSTROJŮ PŘI ZPRACOVÁNÍ
FOTOGRAFICKÉHO MATERIÁLU
NA PŘÍKLADU ZE SBÍRKY NÁPRSTKOVA MUZEA

Jan Šejbl

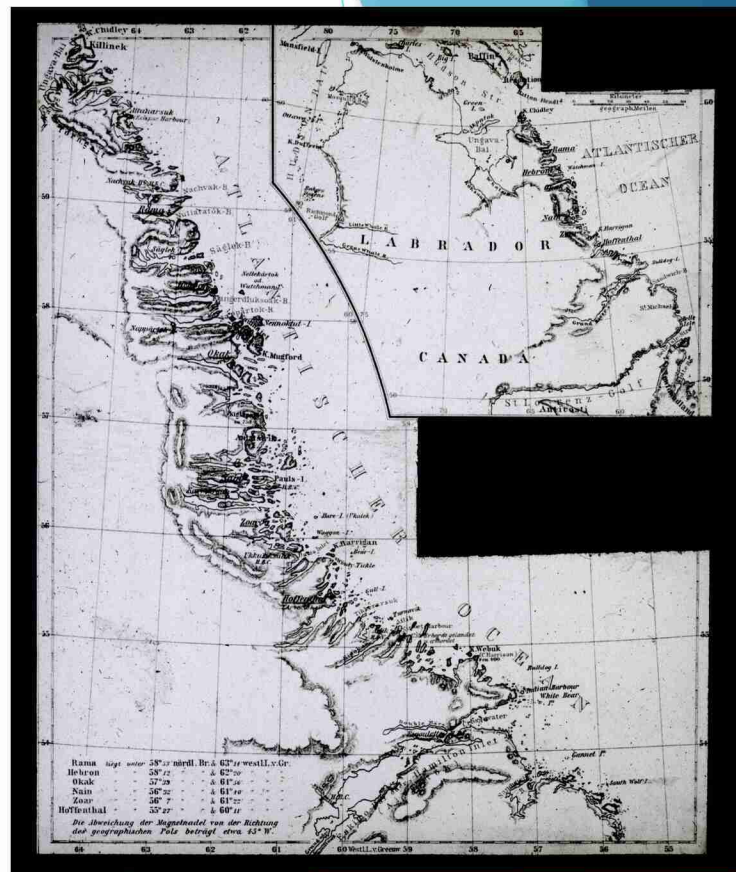
**NÁRODNÍ
MUZEUM**

Národní muzeum – Náprstkovo muzeum asijských,
afrických a amerických kultur

Předložená práce vznikla za finanční podpory Ministerstva kultury v rámci
institucionálního financování dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné
organizace Národní muzeum (DKRVO 2024–2028/19.I.a, 00023272)

Předmět zájmu

- soubor fotografického materiálu z poloostrova Labrador z první poloviny 20.století
- doplňuje sbírku Inuitských etnografických předmětů ve sbírce Severní Ameriky
- dva původci:
 - Jiří Jaeger
 - Vojtěch Suk

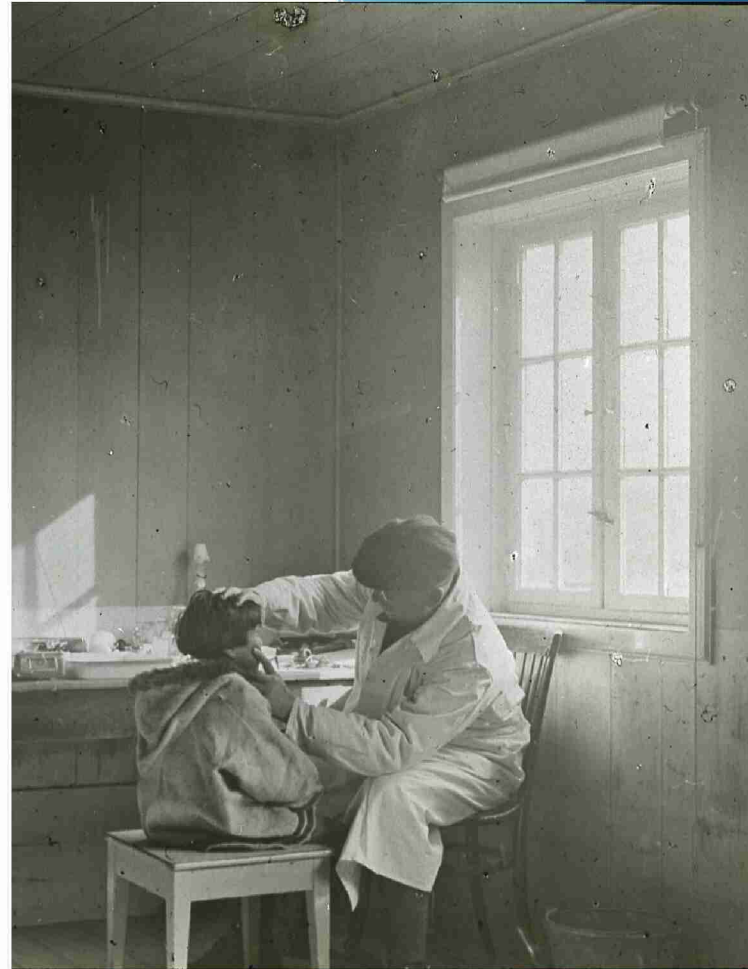
Jiří Jaeger (1895–1975)

- obchodník
- absolvent obchodní školy
- první zaměstnání ve službách obchodní společnosti Moravských bratří v misijních stanicích na Labradoru
- pobyt v letech 1914–1919

Vojtěch Suk (1879–1967)

- lékař, vysokoškolský profesor
- studium antropologie v Curychu a v Bologně
- spolupráce s Alešem Hrdličkou
- výzkumná expedice do Jižní Afriky
- pobyt na Labradoru v roce 1926 – lékařská praxe a výzkum

Snímky z Labradoru v etnografické fotosbírce Náprstkova muzea

- Jiří Jaeger
 - Dva přírůstky (2008, 2022)
 - Celkem 376 snímků:
 - 75 negativů
 - 209 diapozitivů
- Vojtěch Suk
 - Celkem 151 snímků (vše diapozitivy)

Využití digitálních nástrojů

- Evidence
- Digitalizace
- Třídění a porovnávání
- Informační zdroje
- Mapové podklady

Evidence

- Snímky Vojtěcha Suka - již v databázi Bach Promuseum online

- snímky Jiřího Jaegera: nový zápis, import z excelové tabulky

- Pracovní tabulka všech snímků pro filtrování a vyhodnocení

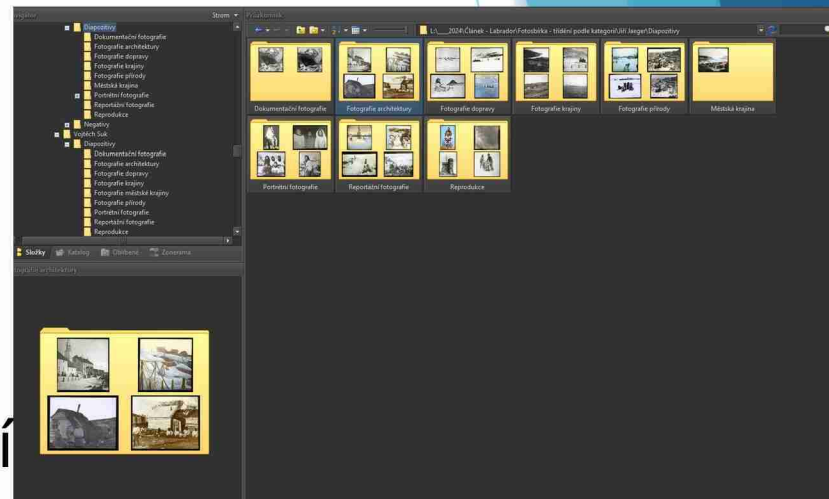
	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
192	Am II 4242	1	69	Kanada	Labrador		1914-1919						
193	Am II 4246	1	70	Kanada	Labrador		1914-1919			Časový zápis			Koupeč
201	Am II 4247	1	71	Kanada	Labrador		1914-1919	huňák	se psou u vlny v okolí				Koupeč
202	Am II 4248	1	72	Kanada	Labrador		1914-1919	huňák	u skafandru				Koupeč
203	Am II 4249	1	73	Kanada	Labrador		1914-1919		Magaj-pokáč Labradoru				repro-Koupeč
204	Am II 4250	1	74	Kanada	Labrador		1914-1919		Butovky osady U zálivu				Koupeč
205	Am II 4251	1	75	Kanada	Labrador		1914-1919	huňák	u moře				Koupeč
206	Am II 4252	1	76	Kanada	Labrador		1914-1919		Zápis s naučným ledem				Koupeč
207	Am II 4253	1	77	Kanada	Labrador		1914-1919	Jiří Jaeger	v nautickém zmrzlém moři				Koupeč
208	Am II 4254	1	78	Kanada	Labrador		1914-1919		Časový zápis				Koupeč
209	Am II 4255	1	79	Kanada	Labrador		1914-1919	Jiří Jaeger	v nautickém oděvu				Koupeč
210	Am II 4256	1	80	Kanada	Labrador		1914-1919		Měsíční pravidelné snímky				repro-Koupeč
211	Am II 4257	1	81	Kanada	Labrador		1914-1919	Portulak	na tiskové žemě				reprodukcí Koupeč
212	Am II 4258	1	82	Kanada	Labrador		1914-1919		Obědová pravidelná snímky				repro-Koupeč
213	Am II 4259	1	83	Kanada	Labrador		1914-1919		Muži na zemědělské práci u osady				Koupeč
214	Am II 4260	1	84	Kanada	Labrador	Hedron	1914-1919		Osada Hedron				Koupeč
215	Am II 4261	1	85	Kanada	Labrador		1914-1919		huňák u ledové stěny				Koupeč
216	Am II 4262	1	86	Kanada	Labrador		1914-1919		huňák Jirmy v oděvu u volného moře				Koupeč
217	Am II 4263	1	87	Kanada	Labrador		1914-1919		huňák u stěny				Koupeč
218	Am II 4264	1	88	Kanada	Labrador		1914-1919		huňák v oděvu				Koupeč
219	Am II 4265	1	89	Kanada	Labrador		1914-1919		Magaj osady Ameriky v zmrzlém moři				Koupeč
220	Am II 4266	1	90	Kanada	Labrador		1914-1919		Muži s psami u osady 1918				Koupeč
221	Am II 4267	1	91	Kanada	Labrador		1914-1919		Příjezd ledovce na volném moři				Koupeč
222	Am II 4268	1	92	Kanada	Labrador		1914-1919		Sochy z osady				Koupeč
223	Am II 4269	1	93	Kanada	Labrador		1914-1919		Muži u stěny				Koupeč
224	Am II 4270	1	94	Kanada	Labrador	Okak	1914-1919		Časový zápis				Koupeč
225	Am II 4271	1	95	Kanada	Labrador		1914-1919		18 mužů				Koupeč
226	Am II 4272	1	96	Kanada	Labrador		1914-1919		huňák u moře v barometru				repro-Koupeč
227	Am II 4273	1	97	Kanada	Labrador		1914-1919		Dva muži v kabině				Koupeč
228	Am II 4274	1	98	Kanada	Labrador	Okak	1914-1919		Zapískání osady Okak				Koupeč
229	Am II 4275	1	99	Kanada	Labrador		1914-1919		muži při práci v kostce				Koupeč
230	Am II 4276	1	100	Kanada	Labrador		1914-1919		Příjezd ledovce				Koupeč
231	Am II 4277	1	101	Kanada	Labrador	Port Burrow	1914-1919		Zápis pro geologického ledu u osady				Koupeč
232	Am II 4278	1	102	Kanada	Labrador	Port Burrow	1914-1919		Butovky osady Port Burrow				Koupeč

Digitalizace

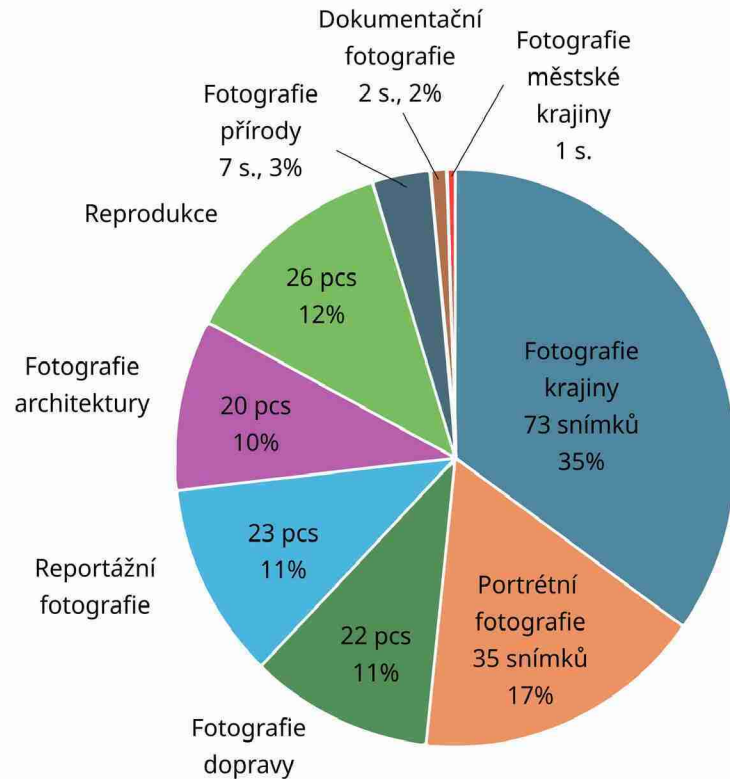
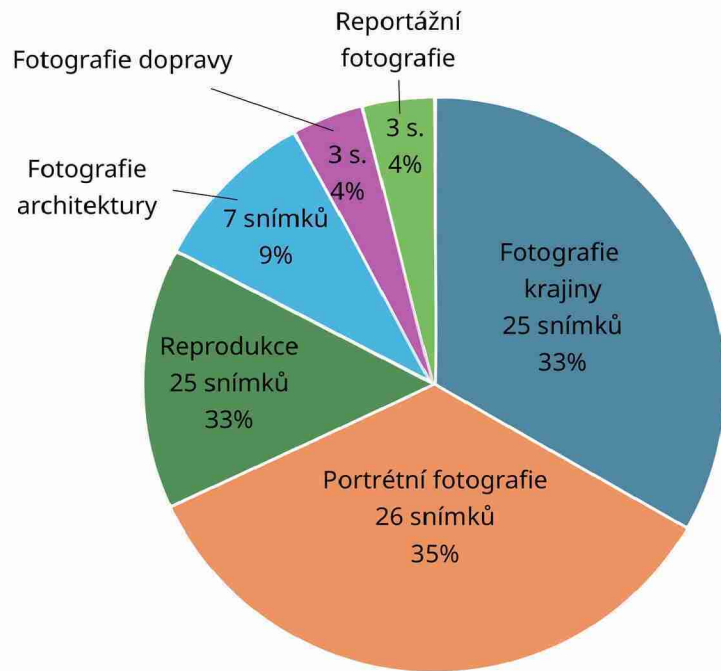
- Klíčová pro práci se snímky a jejich určování
- Skenování všech snímků na plochém skeneru (Epson V850 Pro)
- Snímky v podobě digitálních kopií byly opatřeny popisnými metadaty získanými exportem z tabulky/databáze

Třídění a porovnávání

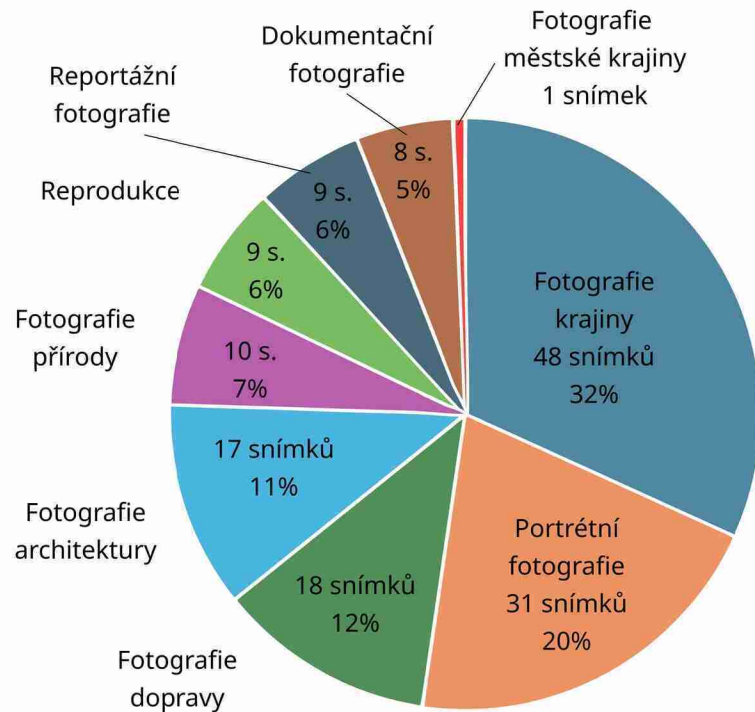
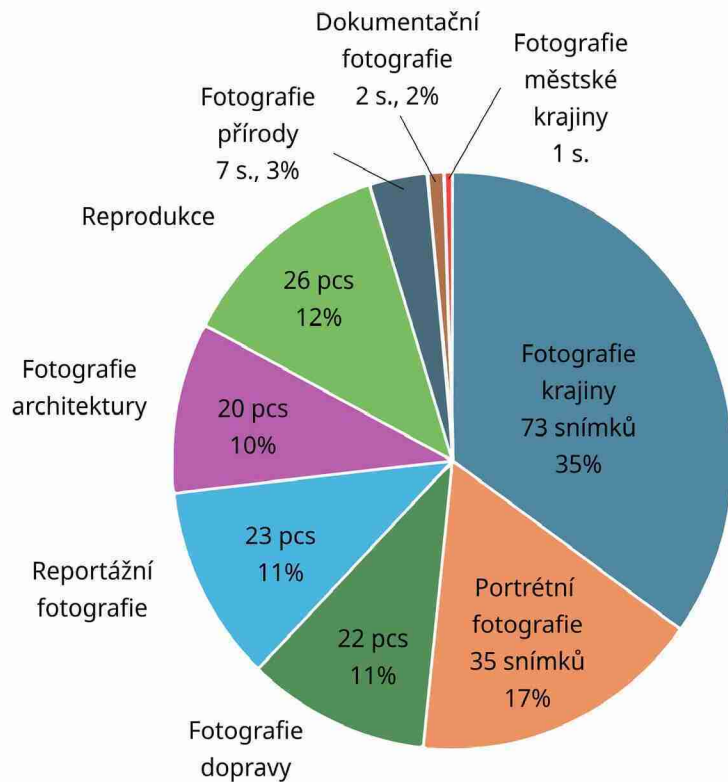
- Bylo vytvořeno několik sad kopií digitálních snímků
- ty byly následně tříděny do adresářů na základě vizuální identifikace
- tímto způsobem byly snímky rozděleny tematicky a bylo zpřesněno geografické určení
- Informace o příslušnosti k jednotlivým kategoriím byly vloženy zpět do tabulky

Tematické srovnání

Tematické srovnání

Negativ a diapozitiv

Negativ a diapozitiv

Informační zdroje

- Pro dohledávání dodatečných informací ke snímkům i jejich původcům byly využity on-line zdroje
- Cenné bylo hledání v digitálních knihovnách Kramerius
- Fulltextové vyhledávání v knihách Jiřího Jaegera a Vojtěcha Suka zpřístupněných pod licencí *Díla nedostupná na trhu online*

Přiřazení snímku k pasáži textu

...Jakmile déšť ustal, neodolal jsem a s fotografickým aparátem jsem si vyšel na blízké vršky. Podařilo se mi několik snímků, ale za jakých okolností! Milióny moskytů mě stále obletovaly. V obličeji i na ruce jsem byl tak poštipán, že jsem se večer ani v zrcadle nepoznal.

J. Jaeger, Šest let mezi
Esykmáky

Mapové podklady

- Využití digitálních mapových podkladů a satelitních snímků: Google maps, Google Earth
- Vytvoření vlastních značek ve formátu kmz
- Vizualizace pomocí on-line nástroje gpsvisualizer (<https://www.gpsvisualizer.com/>)
- Generování svg - úprava v programu Inkscape (<https://inkscape.org/>)

Geografické srovnání

Určené lokace snímků - Jiří Jaeger

Určené lokace snímků - Vojtěch Suk

Jiří Jaeger - negativy

Jiří Jaeger – negativy

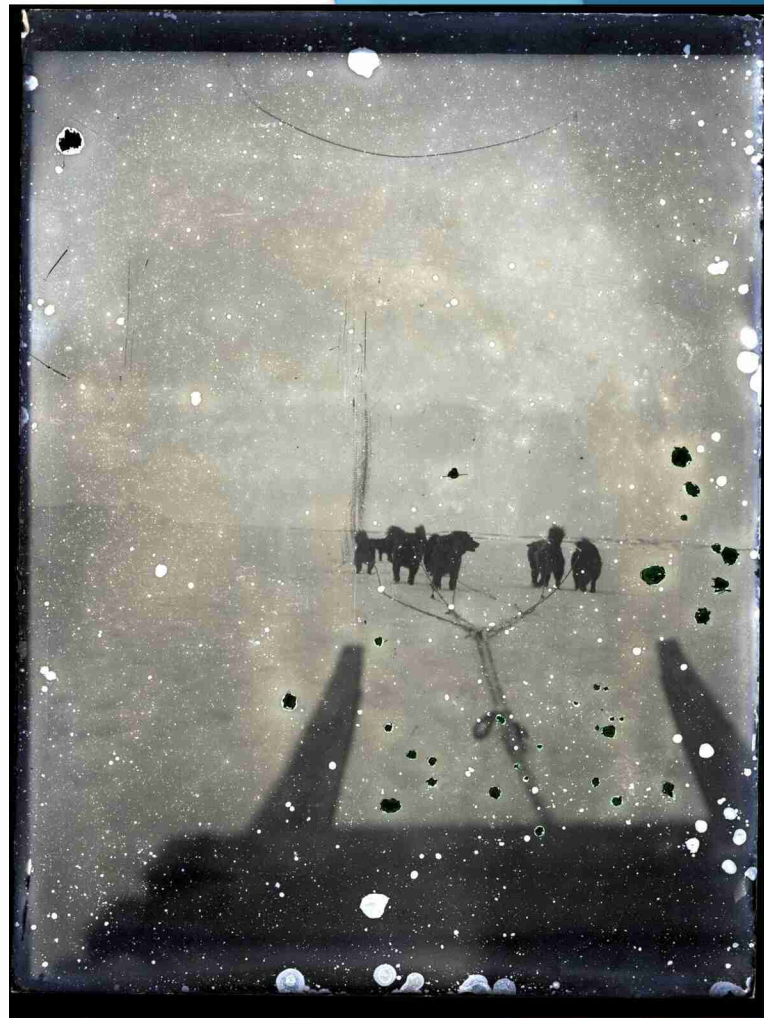
Jiří Jaeger – negativy

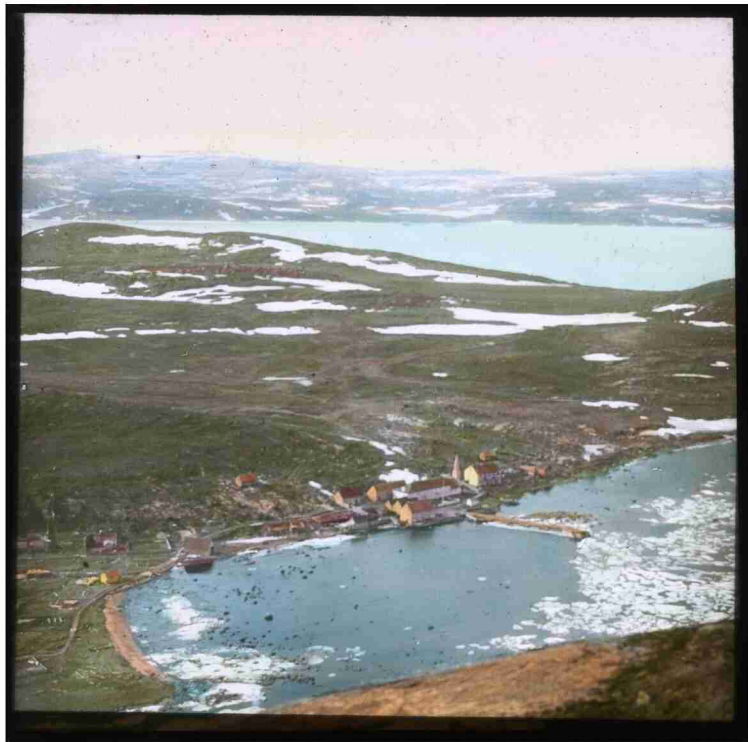
Jiří Jaeger – negativy

Jiří Jaeger – negativy

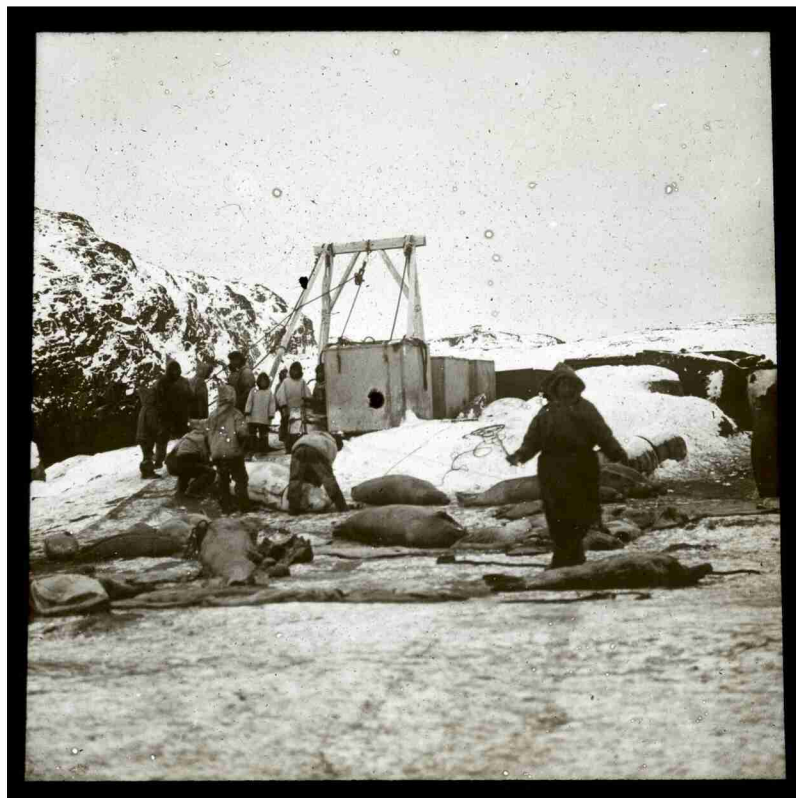
Jiří Jaeger - diapozitivy

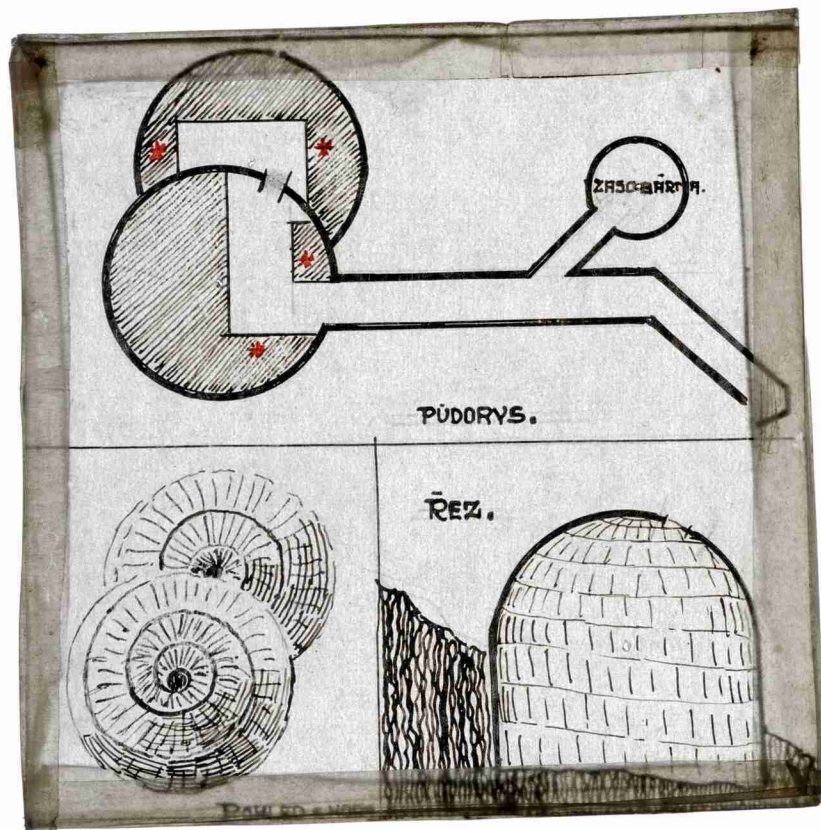
Jiří Jaeger - diapozitivy

Jiří Jaeger - diapozitivy

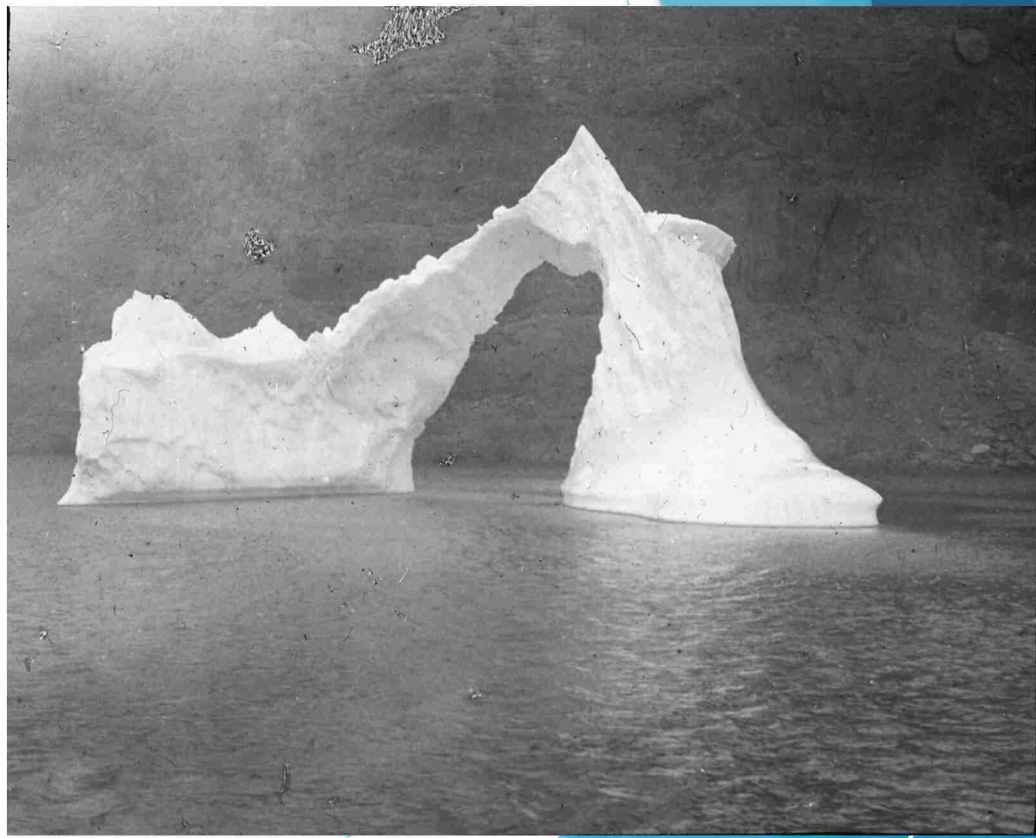
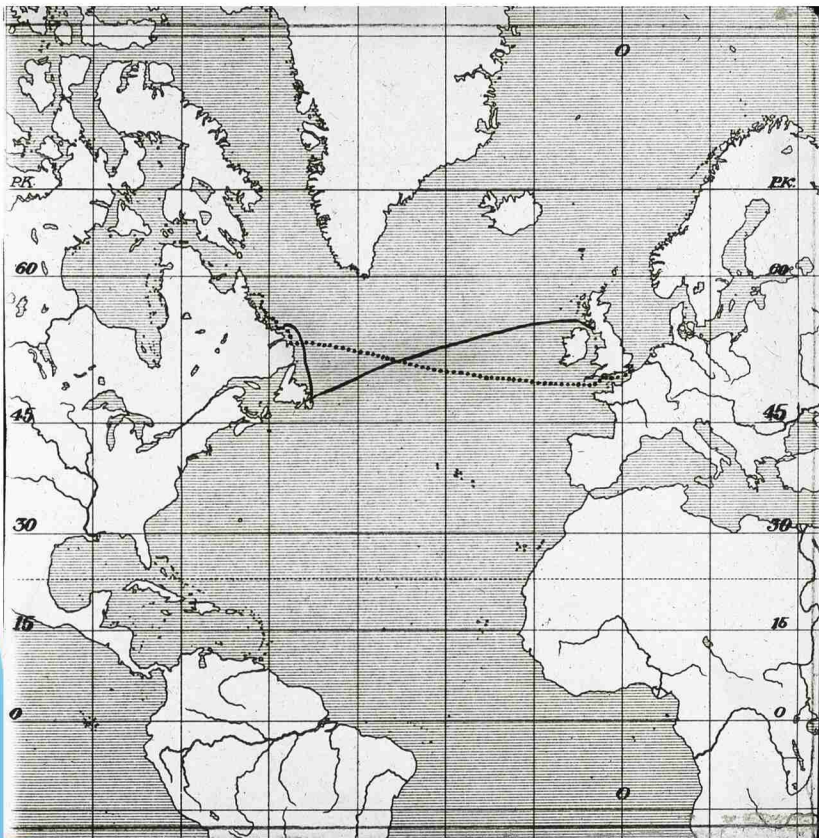

Jiří Jaeger - diapozitivy

akka	- strýc z matč. str.
aja	- teta dtto
sakke	- strýc z otc. str.
adsa	- teta dtto
aput	- sníh
mauja	- měkký sníh
massarlek	- mokrý sníh
sakketok	- nový sníh
annio	- sněhová závěj
kimuksut	- sněhová závěj na ledě
perktok	- sněhová vánice

Vojtěch Suk - diapozitivy

Vojtěch Suk - diapozitivy

Vojtěch Suk - diapozitivy

Vojtěch Suk - diapozitivy

Vojtěch Suk - diapozitivy

Závěr:

- Využití digitálních nástrojů je klíčové při práci s historickým fotografickým materiálem: po digitalizaci se pracuje již jen s digitálními kopiemi
- Osvědčil se přenos informací prostřednictvím exportu (databáze - tabulka - metadata snímků)
- Soubor snímků z Labradoru v Náprstkově muzeu je cenným informačním zdrojem, rovnocenným s etnografickými sbírkovými předměty
- Výsledky průzkumu budou publikovány v periodiku *Annals of the Náprstek Museum* 45/2 2024

Děkuji za pozornost!

Mgr. Jan Šejbl, DiS.

kurátor fotosbírky

Národní muzeum – Náprstkovo muzeum

E-mail: jan.sejbl@nm.cz

